

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 24.7.2020
COM(2020) 607 konečný

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE,
EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A
VÝBORU REGIÓNOV**

Stratégia EÚ pre účinnejší boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí

ÚVOD

V Charte základných práv EÚ sa okrem iného uznáva, že deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Dohovor OSN o právach dieťaťa z roku 1989 stanovuje právo dieťaťa na ochranu pred všetkými formami násilia¹.

Sexuálne zneužívanie detí je obzvlášť závažným trestným činom, ktorý má pre obeť rozsiahle a závažné **celoživotné následky**. Tieto zločiny ubližujú deťom a spôsobujú tiež **významné a dlhodobé sociálne ujmy**. Deti sú v mnohých prípadoch sexuálne zneužívané osobami, ktoré poznajú, ktorým dôverujú, a od ktorých sú závislé². Z toho dôvodu je veľmi náročné takýmto zločinom predchádzať a odhaľovať ich. Existujú náznaky, že kríza vyvolaná ochorením **COVID-19** tento problém zhoršila³, a to najmä v prípade **detí, ktoré žijú v jednej domácnosti so svojimi zneužívateľmi**⁴. **Deti navyše trávajú viac času online než predtým, možno bez dozoru**. Zatiaľ čo im to umožnilo pokračovať v štúdiu a zostať v kontakte so spolužiakmi, objavujú sa náznaky zvýšeného rizika kontaktu detí s **predátormi na internete**⁵. S väčším počtom páchatel'ov trestných činov izolovaných doma sa **dopyt po materiáli obsahujúcom sexuálne zneužívanie detí** zvýšil (napr. v niektorých členských štátoch o 25 %⁶), čo následne vedie k zvýšenému dopytu po novom materiáli, a teda k **novým prípadom zneužívania**⁷.

Podľa odhadov Rady Európy je v Európe **jedno z piatich detí obeťou** určitej formy sexuálneho násilia⁸. Sexuálne zneužívanie a sexuálne vykorisťovanie detí môže mať rôzne podoby a môže sa diať **online** (napr. nútenie dieťaťa do účasti na sexuálnych aktivitách prostredníctvom živého vysielania alebo prostredníctvom výmeny materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí) **alebo offline** (napr. zapájanie sa do sexuálnych aktivít s dieťaťom alebo nútenie dieťaťa do vykonávania detskej prostitúcie)⁹. Ak sa sexuálne zneužívanie zaznamenáva a zdieľa online, ujma je trvalá. Obete musia žiť s vedomím, že obrázky a videá trestných činov zobrazujúcich najhoršie momenty ich života kolujú a ktokoľvek, vrátane ich priateľ'ov alebo príbuzných, ich môže vidieť.

Exponenciálny rozvoj digitálneho sveta bol zneužitý na to, aby tento trestný čin nadobudol **skutočne globálny rozmer**, a nanešťastie uľahčil vytvorenie globálneho trhu s materiálom obsahujúcim sexuálne zneužívanie detí. Za posledné roky bol v EÚ zaznamenaný **dramatický nárast** oznámení o sexuálnom zneužívaní detí online (napr. výmena obrázkov v rámci EÚ, obeť v EÚ atď.): z 23 000 prípadov oznámených v roku 2010 na viac než 725 000 prípadov oznámených v roku 2019, ktoré zahŕňali viac než 3 milióny obrázkov a videí¹⁰. K podobne dramatickému nárastu oznámených prípadov došlo aj celosvetovo: z 1 milióna

¹ Sexuálneho zneužívania detí v domácom kontexte sa dotýka aj [Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu](#) (CETS. 210; COM 2016(111) final).

² Týka sa to najmä detí so zdravotným postihnutím žijúcich v ústavnej starostlivosti.

³ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#) (Zneužívanie izolácie: Páchatelia a obeť sexuálneho zneužívania detí online počas pandémie ochorenia COVID-19), 19 jún. 2020.

⁴ Globálna aliancia WePROTECT, World Childhood Foundation, Unicef, UNDOC, WHO, ITU, End Violence Against Children a UNESCO, [COVID-19 and its implications for protecting children online](#) (Ochorenie COVID-19 a jeho vplyv na ochranu detí online), apríl 2020.

⁵ *Tamže*.

⁶ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#), (Zneužívanie izolácie: Páchatelia a obeť sexuálneho zneužívania detí online počas pandémie ochorenia COVID-19), 19 jún. 2020.

⁷ Počet oznámení o sexuálnom zneužívaní detí na celom svete sa podľa údajov amerického Národného centra pre nezvestné a vykorisťované deti [v apríli 2020 štvornásobne zvýšil](#) (4.1 milióna oznámení) v porovnaní s aprílom 2019 (okolo 1 milióna).

⁸ Rada Európy, [kampaň Jedno z piatich](#).

⁹ V tejto stratégii sa na účely zjednodušenia používa pojem sexuálne zneužívanie detí, ale treba ho chápať ako pojem zahŕňajúci aj sexuálne vykorisťovanie detí a materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí (v právnych predpisoch označovaný ako „detská pornografia“).

¹⁰ Podľa údajov amerického [Národného centra pre nezvestné a vykorisťované deti \(NCMEC\)](#). V právnych predpisoch USA sa vyžaduje, aby internetové spoločnosti so sídlom v USA oznamovali centru NCMEC

všetky prípady sexuálneho zneužívania detí, ktoré objavia na svojich sieťach. NCMEC následne tieto prípady postúpi príslušným orgánom verejnej správy na celom svete,

oznámení v roku 2010 na takmer 17 miliónov prípadov v roku 2019, ktoré zahŕňali takmer 70 miliónov obrázkov a videí¹¹. Oznámenia naznačujú, že EÚ sa stala **najväčším producentom materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí na svete** (jej podiel vzrástol z viac ako polovice v roku 2016 na viac než dve tretiny v roku 2019)¹².

Nedávne vyšetřovanie sexuálneho zneužívania detí v Nemecku viedlo k odhaleniu viac než 30 000 možných podozrivých osôb, ktoré používajú skupinové chaty a služby na posielanie správ na zdieľanie materiálov, vzájomné nabádanie sa k vytvoreniu nového materiálu a vymieňanie si tipov a trikov o tom, ako nadväzovať kontakty s obeťami a ukrývať svoje počínanie¹³. Používanie šifrovania bez medzifáz sťažuje, či až znemožňuje identifikáciu páchatel'a. V tomto konkrétnom prípade bolo dosiaľ v Nemecku identifikovaných 72 podozrivých a 44 obetí.

Zavedenie **šifrovania bez medzifáz** je síce prospešné pri zaistovaní súkromia a bezpečnosti komunikácie, no zároveň páchatel'om uľahčuje prístup k zabezpečeným kanálom, kde môžu svoje počínanie, napríklad obchodovanie s obrázkami a videami, ukryť pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Používanie šifrovacích technológií na účely páchania trestnej činnosti sa preto musí **ihneď riešiť** možnými spôsobmi, ktoré by spoločnostiam umožňovali **odhaľovať a oznamovať** prípady sexuálneho zneužívania detí v elektronickej komunikácii šifrovanej bez medzifáz. Akýmkoľvek riešením by sa muselo zaistiť tak súkromie elektronickej komunikácie, ako aj ochrana detí pred sexuálnym zneužívaním a sexuálnym vykorisťovaním, ako aj ochrana súkromia detí zobrazených v materiáli obsahujúcom sexuálne zneužívanie detí.

Boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí je **pre EÚ prioritou**. Európsky parlament¹⁴ aj Rada¹⁵ vyzvali k ďalším konkrétnym opatreniam. Podobné výzvy boli vyslovené na viacerých fórach¹⁶ po celom svete, a to aj prostredníctvom médií¹⁷, keďže už bolo zjavné, že svet ako celok **prehráva v boji** proti týmto trestným činom a nedokáže účinne chrániť právo každého dieťaťa na život bez násilia. EÚ musí preto **prehodnotiť a zvýšiť svoje úsilie**.

Cieľom tejto stratégie je poskytnúť účinnú reakciu na boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí na úrovni EÚ. Poskytuje rámec na **vypracovanie silnej a komplexnej reakcie** na tieto zločiny v ich **online i offline** podobe. Stanovuje sa v nej **osem iniciatív** zameraných na zavedenie a rozvíjanie vhodného právneho rámca, posilnenie reakcie orgánov činných v trestnom konaní a zrýchlenie koordinovanej činnosti viacerých aktérov v súvislosti s **prevenciou, vyšetřovaním a pomocou obetiam**. Tieto iniciatívy využívajú všetky **nástroje dostupné** na úrovni EÚ, pokiaľ ide o **hmotné právo EÚ** (oddiel I), ako aj **financovanie a spoluprácu** (oddiel II)¹⁸. Táto stratégia sa bude realizovať počas nasledujúcich piatich rokov (2020 – 2025)¹⁹.

---

ktoré prijímajú potrebné opatrenia. Keďže najväčšie internetové spoločnosti majú sídlo v USA, NCMEC fakticky sústreďuje oznamovanie sexuálneho zneužívania detí v rámci celého sveta.

¹¹ *Tamže*.

¹² Internet Watch Foundation, [Výročné správy z rokov 2016 až 2019](#).

¹³ BBC, [Germany investigates 30,000 suspects over paedophile network](#) (Nemecko vyšetřuje 30 000 podozrivých z pedofilnej siete), 29. jún 2020; Frankfurter Allgemeine, [Die schockierende Zahl des Tages: 30.000 Verdächtige](#), 29. jún 2020.

¹⁴ [Uznesenie pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa](#), november 2019.

¹⁵ [Záver Rady o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí](#), október 2019.

¹⁶ Napríklad na [samite Globálnej aliancie WePROTECT na ukončenie sexuálneho vykorisťovania detí online v decembri 2019](#) alebo na stretnutí „Five Eyes“ (USA, VB, Kanada, Austrália a Nový Zéland) v [júli 2019](#).

¹⁷ Pozri napríklad sériu článkov denníka New York Times uverejnených od [septembra 2019](#) do [februára 2020](#), ktoré verejnosti odhalili hĺbku a zložitost' problému.

¹⁸ Viac informácií o vykonaných cieľových konzultáciách nájdete v [pláne tohto oznámenia](#).

¹⁹ Vykonávanie tejto stratégie sa bude koordinovať s vykonávaním iných relevantných stratégií, ktoré Komisia nedávno prijala alebo čoskoro prijme, vrátane stratégií ohľadom práv dieťaťa, práv obetí, obchodovania s ľuďmi, bezpečnostnej únie a rodovej rovnosti.

I. ZAVEDENIE A ROZVÍJANIE VHODNÉHO PRÁVNEHO RÁMCA NA OCHRANU DETÍ

EÚ urobila dôležitý krok prijatím smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí (2011/93/EÚ²⁰) v roku 2011, ktorej **zavedenie** sa musí teraz v členských štátoch **bezodkladne** dokončiť. Všetky identifikované legislatívne nedostatky treba zároveň riešiť tými najvhodnejšími prostriedkami.

1. Zabezpečenie úplného vykonávania platných právnych predpisov (smernica 2011/93/EÚ)

Smernica o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí bola prvým **komplexným právnym nástrojom EÚ**, ktorou sa stanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania detí a materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí, ktoré sa vzťahovali na predchádzanie, vyšetrovanie a stíhanie trestných činov, ako aj na pomoc obetiam a ich ochranu.

Trestné činy zahŕňajú **offline a online** situácie, ako je prezeranie a distribúcia materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí online, tzv. grooming (t. j. nadväzovanie emocionálneho spojenia s dieťaťom online na účely sexuálneho zneužívania) a sexuálne zneužívanie prostredníctvom webovej kamery. Nad rámec trestného práva hmotného a procesného sa v tejto smernici takisto vyžaduje, aby členské štáty zaviedli rozsiahle správne (t. j. nelegislatívne) opatrenia, napríklad v súvislosti s výmenou údajov z registrov trestov medzi členskými štátmi prostredníctvom Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) pri preverovaní uchádzačov o pracovné miesta zahŕňajúce priamy a pravidelný kontakt s deťmi, alebo odbornú prípravu odborníkov, ktorí môžu prichádzať do styku s detskými obeťami sexuálneho zneužívania. Tieto opatrenia si vyžadujú účasť a koordináciu **viacerých aktérov** z rôznych oblastí verejnej správy (napr. pracovníkov z radov orgánov činných v trestnom konaní, zdravotníctva, vzdelávania, sociálnych služieb, orgánov na ochranu detí, súdnicstva a právnikov), ako aj súkromných subjektov (napr. priemyslu a občianskej spoločnosti).

Členské štáty zaznamenali vo vykonávaní smernice **výrazný pokrok**. Ešte stále však existuje značný priestor na to, aby smernica dosiahla svoj plný potenciál prostredníctvom **úplného vykonávania** všetkých jej ustanovení členskými štátmi. Nedostatky sú stále v oblasti **prevencie** (najmä programy prevencie pre páchatel'ov a osoby, ktoré sa obávajú, že by sa mohli dopustiť trestného činu), **trestného práva** (najmä vymedzenie trestných činov a výšky sankcií) a opatrení v oblasti **pomoci, podpory a ochrany detských obetí**²¹. S cieľom zabezpečiť úplné vykonávanie smernice začala Komisia v roku 2019 **konanie pre porušenie povinností** proti 23 členským štátom²².

Komisia bude naďalej úzko spolupracovať s členskými štátmi s cieľom **prioritne** vyriešiť všetky zostávajúce problémy a zabezpečiť úplné vykonávanie tejto smernice a plný súlad

²⁰ [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii](#) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011). Pre zjednodušenie sa v tomto dokumente používa ako „smernica o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí“.

²¹ Viac informácií je k dispozícii v dokumente [Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade posudzujúca rozsah, v akom členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii](#), COM/2016/0871 final, ako aj v dokumente [Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade posudzujúca vykonávanie opatrení uvedených v článku 25 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii](#), COM/2016/0872 final.

²² Všetky členské štáty okrem DK (nie je viazané touto smernicou) a CY, IE a NL (s ktorými pokračuje dialóg o spolupráci).

s touto smernicou v celej EÚ. Komisia bude takisto podporovať prácu členských štátov v tejto oblasti tým, že bude naďalej zjednodušovať výmenu najlepších postupov a získaných poznatkov²³.

Kľúčové opatrenie:

⇒ Členské štáty musia **prioritne dokončiť vykonávanie** smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí. Komisia bude naďalej využívať svoje **právomoci v oblasti presadzovania práva** podľa zmlúv prostredníctvom konaní pre porušenie povinnosti tak, ako to bude potrebné na zabezpečenie rýchleho vykonávania.

2. Zabezpečiť umožnenie účinnej reakcie právnymi predpismi EÚ

Komisia posúdi, či je potrebné **smernicu o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí** aktualizovať, pričom zohľadní štúdiu uvedenú v iniciatíve č. 3 ďalej. Okrem smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí je **na úrovni EÚ viacero legislatívnych nástrojov**, ktorými sa podporuje a formuje boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí, najmä pokiaľ ide o úlohu, ktorú zohráva súkromný sektor pri prevencii a boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí.

Návrhy ohľadom elektronických dôkazov²⁴, ktoré Komisia predložila v apríli 2018, zohrávajú kľúčovú úlohu pri zrýchlení prístupu ku kľúčovým dôkazom, ktoré má súkromný sektor, ako je totožnosť jednotlivcov, ktorí nahrali a zdieľali materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí. Komisia opakuje svoju výzvu na ich **rýchle prijatie**.

Príslušný rámec okrem toho zahŕňa **smernicu o elektronickom obchode**²⁵, ktorá stanovuje platné pravidlá zodpovednosti pre online sprostredkovateľov a poskytuje mechanizmus „všimni si a zapíš“ v súvislosti s nezákonným obsahom, a takisto aj **smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách**²⁶. Návrh **nariadenia o súkromí a elektronických komunikáciách**²⁷, ktorý predložila Komisia a ktorý v súčasnosti prerokúva Európsky parlament a Rada, aktualizuje právny rámec a nahradí smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách. Od decembra 2020 bude mať smernica o súkromí a elektronických komunikáciách rozšírený rozsah pôsobnosti vďaka **kódexu elektronických komunikácií**²⁸. To zabráni určitým spoločnostiam (v prípade neexistencie vnútroštátnych legislatívnych opatrení prijatých podľa článku 15 ods. 1 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách) pokračovať v prijímaní vlastných opatrení týkajúcich sa dobrovoľného odhaľovania, odstraňovania a oznamovania sexuálneho zneužívania detí online. Komisia sa domnieva, že je nevyhnutné prijať **okamžité opatrenia** na riešenie tohto problému. Preto navrhne úzko

²³ Komisia od roku 2017 zorganizovala šesť odborných seminárov na podporu členských štátov pri vykonávaní smernice. Ďalší seminár o prevencii sa uskutoční do posledného štvrtého roka 2020.

²⁴ [Návrh nariadenia](#) o európskom príkaze na predloženie a uchovanie elektronických dôkazov v trestných veciach, COM(2018) 225; a [Návrh smernice](#), ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní, COM(2018) 226.

²⁵ [Smernica 2000/31/ES](#) o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode), (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000).

²⁶ [Smernica 2002/58/ES](#) týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002).

²⁷ [Návrh nariadenia](#) o rešpektovaní súkromného života a ochrane osobných údajov v elektronických komunikáciách (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách), COM(2017) 010 final.

²⁸ [Smernica \(EÚ\) 2018/1972](#), ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018).

Touto smernicou sa rozširuje rozsah pôsobnosti smernice o súkromí a elektronických komunikáciách aj na OTT (over the top) služby interpersonálnej komunikácie, ako sú služby na posielanie správ a e-mail. Smernica o súkromí a elektronických komunikáciách neobsahuje právny základ pre dobrovoľné spracúvanie obsahu a prevádzkových údajov na účel odhaľovania sexuálneho zneužívania detí. Poskytovatelia môžu

uplatňovať takéto opatrenia iba vtedy, ak sú založené na vnútroštátnom legislatívnom opatrení, ktoré spĺňa požiadavky článku 15 uvedenej smernice (proporcionalita atď.) na obmedzenie práva na zachovanie dôvernosti. V prípade neexistencie týchto legislatívnych opatrení by opatrenia na odhaľovanie sexuálneho zneužívania detí vykonávané týmito poskytovateľmi, ktorí spracúvajú obsah alebo prevádzkové údaje, nemali právny základ.

zamerané legislatívne riešenie s jediným cieľom, a to umožniť, aby mohli súčasne dobrovoľné činnosti pokračovať. Toto riešenie by umožnilo získať čas potrebný na prijatie nového dlhodobjšieho právneho rámca, a zároveň by zaistilo dodržiavanie základných práv vrátane práva na súkromie a ochranu osobných údajov.

Komisia sa zaviazala vypracovať návrhy legislatívneho rámca pre digitálne služby, ktorý by mal vplyv aj na boj proti online materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí. Balík v rámci **aktu o digitálnych službách**, ktorý sa má navrhnuť do konca roka 2020²⁹, objasní a zlepši pravidlá zodpovednosti a bezpečnosti týkajúce sa digitálnych služieb. Komisia v tejto súvislosti zväži potrebu odstrániť prekážky pre dobrovoľné úkony zamerané na riešenie nezákonného obsahu, tovaru alebo služieb sprostredkovaných online, najmä pokiaľ ide o služby online platforiem.

Podľa Komisie si boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí online vyžaduje jasné **záväzné povinnosti** odhaľovať a oznamovať sexuálne zneužívanie detí online, čo prinesie viac jasnosti a istoty do práce orgánov činných v trestnom konaní a príslušných aktérov v súkromnom sektore pri riešení zneužívania online. Začne pripravovať **právne predpisy osobitne pre jednotlivé sektory** s cieľom účinnejšie riešiť sexuálne zneužívanie detí online pri plnom dodržiavaní základných práv, najmä vrátane práva na slobodu prejavu, ochranu osobných údajov a súkromia. Mechanizmy na zaistenie zodpovednosti a transparentnosti budú kľúčovými prvkami týchto právnych predpisov, do ktorých by mohlo byť zapojené centrum uvedené v iniciatíve č. 6.

Relevantné je tiež **nariadenie o Euroполе**³⁰, v ktorom sa vymedzuje rozsah činností Euroполу³¹. Komisia v rámci svojho pracovného programu na rok 2020 oznámila legislatívny návrh na posilnenie **mandátu Euroполу** na zlepšenie operačnej policajnej spolupráce. Europol čelil **obmedzeniam** z hľadiska podpory, ktorú môže poskytnúť, z dôvodu čoraz naliehavejšieho problému sexuálneho zneužívania detí. Okrem toho bráni Europolu v podpore členských štátov **nemožnosť získať osobné údaje priamo od súkromného sektora**, ktorého infraštruktúru zneužívajú páchatelia na hostingové služby a zdieľanie materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí. Európska komisia bude tieto otázky ďalej posudzovať v rámci nadchádzajúceho **preskúmania mandátu Euroполу**, ktoré sa má uskutočniť v poslednom štvrtroku 2020.

Tieto potenciálne legislatívne zmeny budú **v súlade** s politikou EÚ v oblasti boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí a mal by sa vďaka nim vytvoriť legislatívny rámec, ktorý podporí príslušné zúčastnené strany v oblasti **predchádzania, odhaľovania, oznamovania a vykonávania účinných postupov pri ochrane detí** v každom prípade sexuálneho zneužívania detí.

²⁹ Komisia 2. júna 2020 začala [otvorenú verejnú konzultáciu](#) o balíku v rámci aktu o digitálnych službách.

³⁰ [Nariadenie \(EÚ\) 2016/794](#) o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) (Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016). Relevantné je aj [nariadenie o Eurojuste](#) (nariadenie (EÚ) 2018/1727 o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 138).

³¹ V tomto kontexte sú tiež relevantné:

- [nariadenie \(EÚ\) 2016/679](#) z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016), predovšetkým článku 6, 23 a odôvodnenie 50.
- [smernica \(EÚ\) 2018/1808](#) zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018), v ktorej sa zaviedli nové pravidlá vyžadujúce, aby platformy konali zodpovedne, pokiaľ ide o obsah tretích strán, ktorý sa nachádza na ich lokalitách, s cieľom lepšie chrániť verejnosť pred šírením konkrétneho nezákonného alebo škodlivého obsahu (vrátane materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí).

Kľúčové opatrenia:

- ⇒ V prvej fáze Komisia **prioritne** navrhne nevyhnutné právne predpisy s cieľom zaistiť, aby poskytovatelia služieb elektronickej komunikácie mohli pokračovať vo svojich súčasných dobrovoľných postupoch odhaľovania sexuálneho zneužívania detí v rámci svojich systémov aj po decembri 2020.
- ⇒ V druhej fáze, teda do 2. štvrťroku 2021, Komisia navrhne nevyhnutné právne predpisy na účinné riešenie sexuálneho zneužívania detí online, ktorými sa bude od príslušných poskytovateľov online služieb vyžadovať, aby odhaľovali známy materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí a ohlasovali takýto materiál verejným orgánom.

3. Identifikácia legislatívnych nedostatkov, najlepších postupov a prioritných opatrení

Transpozičné opatrenia, ktoré členské štáty oznámili Komisii, zahŕňajú opatrenia, ktoré sa v smernici o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí osobitne nevyžadujú, no ktoré členské štáty považovali za nevyhnutné v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí³². Táto skutočnosť poukazuje na to, že existujú aj iné relevantné problémy, ktoré sa v smernici **dostatočne neriešia**. Komisia v septembri 2019 zvolala odborný seminár s cieľom získať viac informácií o možných legislatívnych nedostatkoch a dospela k záveru, že na zhromaždenie dodatočných dôkazov je potrebné vynaložiť ďalšie úsilie.

Keďže smernica bola prijatá v roku 2011, malo by sa posúdiť aj jej **vykonávanie v praxi** z hľadiska účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, súdržnosti a pridanej hodnoty EÚ, ako aj ďalších kritérií. V rámci tohto posúdenia by sa mali zohľadniť najmä **online aspekty** týchto trestných činov, pri ktorých existujú pochybnosti o tom, či je súčasný rámec **vhodný na daný účel aj po 9 rokoch**, počas ktorých došlo k významným technologickým zmenám a exponenciálnemu rastu zdieľania online. Vďaka technológiám je pre páchatel'ov teraz jednoduchšie než kedykoľvek predtým nadväzovať kontakty s deťmi, zdieľať obrázky obsahujúce sexuálne zneužívanie, utajiť svoju identitu a zisky a tajne spolupracovať s cieľom vyhnúť sa zodpovednosti a páchať ďalšie zločiny³³.

Páchatelia sú zároveň čoraz zdatnejší vo využívaní technológií a technických spôsobilostí vrátane **šifrovania** a **anonymity** (napr. spoločné zdieľanie súborov medzi používateľmi a používanie darknetu). Takáto trestná činnosť spôsobuje problémy pre spoločnosť vo všeobecnosti, a najmä pre oblasť presadzovania práva pri ochrane spoločnosti³⁴.

Vzhľadom na uvedené Komisia prioritne spustí **štúdiu na identifikáciu legislatívnych nedostatkov a medzier vo vykonávaní, najlepších postupov a prioritných opatrení** na úrovni EÚ, v ktorej sa posúdi:

- či sa súčasnými právnymi predpismi EÚ riešia **otázky, na ktoré boli zavedené**, a
- či v súvislosti s týmito trestnými činmi existujú **nové otázky**, ktoré súčasné právne predpisy riešia **iba čiastočne alebo vôbec**.

V štúdiu sa zohľadní prebiehajúca práca **Rady EÚ** na zabezpečení účinného uplatňovania jej záverov z októbra 2019 v oblasti boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí,

³² Napríklad opatrenia, ktoré by zamestnávateľom pri výberovom konaní v povolaniach zahŕňajúcich priamy a pravidelný kontakt s deťmi umožňovali od kandidátov požadovať výpis z registra trestov.

³³ [ECPAT.org - What we do](https://www.ecpat.org/what-we-do), posúdené 5. apríla 2020.

³⁴ Europol, [Internet Organised Crime Threat Assessment \(IOCTA\) 2019](#) (Posúdenie hrozieb vyplývajúcich z organizovaného zločinu páchaného prostredníctvom internetu); Nezávislé vyšetovanie sexuálneho zneužívania detí, [The Internet Investigation Report 2020](#) (Správa o vyšetovaní na internete); Virtuálna globálna pracovná skupina zameraná na problematiku sexuálneho vykorisťovania detí online, [2019 Environmental Scan](#).

ktoré by mohli viesť k vytvoreniu alebo k aktualizácii národných akčných plánov na koordináciu opatrení na vnútroštátnej úrovni. V štúdiu sa zohľadní aj uznesenie **Európskeho parlamentu** z novembra 2019³⁵, správu Európskeho parlamentu z decembra 2017 o transpozícii smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí³⁶ a prácu Lanzarotského výboru Rady Európy³⁷.

Kľúčové opatrenie:

⇒ *Komisia do konca roka 2020 spustí rozsiahlu štúdiu s cieľom **identifikovať legislatívne nedostatky, najlepšie postupy a prioritné opatrenia** na úrovni EÚ v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí **online a offline**.*

II. POSILNENIE REAKCIE ORGÁNOV ČINNÝCH V TRESTNOM KONANÍ A ZLEPŠENIE SPOLUPRÁCE VŠETKÝCH ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

Proti sexuálnemu zneužívaniu detí sa musí bojovať na viacerých frontoch, a to aj zapojením spoločnosti vo všeobecnosti. Skutočný pokrok sa dá dosiahnuť iba vtedy, keď sa zintenzívni úsilie v súvislosti s prevenciou, oznamovaním prípadov, procesom postúpenia, vyšetrovaním, ochranou a identifikáciou, riešením a následným sledovaním každého prípadu. Sociálne služby, zdravotnícki pracovníci, akademickí pracovníci, výskumní pracovníci, vychovávatelia, súdnictvo, orgány činné v trestnom konaní, deti, rodiny, mimovládne organizácie, médiá a široká verejnosť musia zohrávať určitú úlohu v rámci skutočného multilaterálneho a multidisciplinárneho prístupu.

4. Zintenzívnenie úsilia v oblasti presadzovania práva na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ

Sexuálne zneužívanie detí si vyžaduje **kompetentnú a komplexnú** reakciu orgánov činných v trestnom konaní na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Ako bolo zdôraznené v pláne obnovy z mája 2020³⁸, kríza vyvolaná ochorením **COVID-19** poukázala na potrebu zlepšiť **digitálne schopnosti** orgánov činných v trestnom konaní a súdnych orgánov, aby dokázali aj naďalej účinne chrániť občanov.

Pokiaľ ide o riešenie sexuálneho zneužívania detí, orgány činné v trestnom konaní majú v jednotlivých členských štátoch rôzne štruktúry. V záujme ochrany detí na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni je dôležité, aby sa členské štáty mohli opierať o **špecializované jednotky** vo vnútroštátnych policajných štruktúrach, **ktoré sú riadne vybavené a ktorých príslušníci sú dobre odborne pripravení**. Niekoľko členských štátov sa v reakcii na nedávnu vlnu rozsiahlych prípadov rozhodlo zvýšiť počet svojich zamestnancov, ktorí pracujú na predchádzaní a boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí, čo Komisia s potešením víta.

V rámci týchto jednotiek by členské štáty mali zvážiť vytvorenie vnútroštátnych tímov na **identifikáciu obetí**. Ak takéto tímy už existujú, členské štáty by mali zvážiť rozšírenie kapacity na vnútroštátnej úrovni na príslušné regionálne a miestne tímy.

Aby mohli členské štáty účinne bojovať proti týmto trestným činom, mali by mať možnosť podieľať sa na **spoločnom úsilí v rámci EÚ a na medzinárodnom úsilí zameranom na identifikáciu detí** spoločne s Európskym centrom boja proti počítačovej kriminalite (EC3) pod záštitou Europolu alebo prostredníctvom Medzinárodnej databázy sexuálneho vykorisťovania detí (ICSE), ktorú spravuje Interpol. Zdroje, ktoré každý členský štát vyčleňuje na boj proti hrozbe sexuálneho zneužívania detí, by mali odzrkadľovať aj schopnosť krajiny podporovať medzinárodnú spoluprácu v tejto oblasti.

- ³⁵ [Uznesenie Európskeho parlamentu](#) z 26. novembra 2019 o právach dieťaťa pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa 2019/2876(RSP).
- ³⁶ [Správa o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu 2011/93/EÚ](#), december 2017.
- ³⁷ <https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee>.
- ³⁸ Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie, [COM\(2020\) 456](#).

Prípady sexuálneho zneužívania detí, najmä v súvislosti s digitálnymi materiálmi, sa zriedkavo obmedzujú na jeden členský štát. Členské štáty by preto mali okrem udržiavania vnútroštátnych spravodajských databáz investovať aj do **systematického** smerovania príslušných spravodajských informácií do **Europolu** ako **informačného centra o trestnej činnosti v EÚ**, aby sa navzájom podporovali pri riešení cezhraničných prípadov³⁹.

Účinný boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí si vyžaduje aj **špičkové technické kapacity**. Niektoré národné vyšetrovacie tímy nemajú potrebné vedomosti a/nastroje napr. na odhalenie materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí pri veľkom počte zaistených fotografií alebo videí, na lokalizovanie obetí alebo páchateľov alebo na vyšetrovanie na darknete či na sieťach peer-to-peer. S cieľom **podporiť rozvoj vnútroštátnych kapacít na udržanie kroku s technologickým vývojom** poskytuje Komisia financovanie členským štátom prostredníctvom **Fondu pre vnútornú bezpečnosť** (ISF – polícia)⁴⁰. Komisia okrem toho poskytuje prostriedky aj v rámci **ISF – polícia** prostredníctvom opatrení EÚ, medzi ktoré patria napríklad výzvy na predloženie návrhov a obstarávanie na boj proti **online a offline** aspektom sexuálneho zneužívania detí⁴¹. **Nová výzva na predloženie návrhov** v oblasti boja proti sexuálnemu zneužívaniu detí sa zverejní do konca roka **2020**. Komisia financuje tiež **výskumné** projekty v rámci programu **Horizont 2020** na podporu rozvoja vnútroštátnych kapacít (v oblasti presadzovania práva a v iných oblastiach) na boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí⁴². Budúce výzvy na predloženie návrhov na boj proti týmto trestným činom sa otvoria v rámci nového rámcového programu pre výskum a inováciu **Horizont Európa**⁴³.

Využívanie techník **tajného vyšetrovania online** je dôležitým prínosom pri prenikaní do sietí, ktoré sú za týmto druhom technológie ukryté. Tieto metódy sa ukázali ako veľmi účinný prostriedok v snahe o pochopenie správania a interakcie páchateľov v súvislosti s poskytovateľmi online služieb a v konečnom dôsledku pomohli uzatvoriť komunikačné kanály, ktoré títo páchatelia využívajú, ako aj trestne stíhať samotných páchateľov. Na presadzovanie práva v týchto oblastiach je čoraz dôležitejšia schopnosť účinne sa **infiltrovať** do mimoriadne nebezpečných online skupín páchateľov. Toto je možné rôznymi spôsobmi, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii iba malému počtu členských štátov a partnerov z krajín mimo EÚ. Tento nástroj by preto mal byť sprístupnený v celej EÚ, aby bolo možné účinnejšie sa zameriavať na páchateľov bez potreby opierať sa o ďalších partnerov. Hodnoty a základné práva EÚ budú aj naďalej tvoriť jadro akýchkoľvek budúcich opatrení.

Europol vytvorí **inovačné centrum a laboratórium**⁴⁴ s cieľom uľahčiť členským štátom prístup k technickým nástrojom a poznatkom vytvoreným na úrovni EÚ. Táto iniciatíva taktiež umožní identifikovať potreby členských štátov na riešenie problémov spojených s digitálnym vyšetrovaním, čo pomôže stanoviť výšku finančných prostriedkov EÚ, ktoré sa majú vyčleniť na výskum, inovácie a vývoj policajných kapacít.

Inovačné centrum a laboratórium členským štátom ďalej uľahčí prístup k zdrojom a skúsenostiam **Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite (EC3) Europolu**. EC3 už od svojho vzniku zohráva dôležitú úlohu pri podpore členských štátov v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí. Táto podpora má rôzne podoby, napríklad:

- EC3 prispieva k **identifikácii obetí** už od roku 2014. Spolupráca medzi členskými štátmi a partnermi na základe operatívnych dohôd prostredníctvom pracovnej skupiny Europolu

³⁹ Medzinárodné prípady si môžu vyžadovať podporu Eurojustu. Taktiež je dôležité, aby boli súdne orgány odborne pripravené na riešenie prípadov sexuálneho zneužívania detí, a to aj pokiaľ ide o online aspekty problematiky.

⁴⁰ Viac informácií je k dispozícii [tu](#).

⁴¹ Medzi projekty financované v rámci výzvy na predkladanie návrhov v roku 2018 patria napríklad [AviaTor](#),

4NSEEK a VERBUM SAT.

⁴² Príklady projektov zahŕňajú ASGARD, GRACE, LOCARD a INSPECTr.

⁴³ Príklad výzvy na predloženie návrhov na výskum otvorenej do
22. augusta 2020 je k dispozícii tu.

⁴⁴ Ako sa riešilo na zasadnutí Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci, 7. – 8. októbra 2019.

pre identifikáciu obetí⁴⁵ a používanie rôznych vyšetrovacích prístupov vrátane databázy ICSE viedli k identifikácii **takmer 360 detí a 150 páchatel'ov**.

- Europol (často v spolupráci s Eurojustom) pomohol koordinovať mnohé **úspešné vyšetrovania**⁴⁶.
- V rámci **cyklu politik EÚ/EMPACT** zameraného na boj proti závažnému medzinárodnému organizovanému zločinu, ktorý podporuje Europol, sa každý rok realizujú osobitné operačné akčné plány (OAP) týkajúce sa boja proti sexuálnemu zneužívaniu a vykorisťovaniu detí⁴⁷.
- Europol sa podieľal na zhromažďovaní, porovnávaní a uverejňovaní správ, ako je **posúdenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti (SOCTA)**⁴⁸ a **posúdenie hrozieb internetovej organizovanej trestnej činnosti (IOCTA)**⁴⁹, ktoré obsahujú osobitné oddiely o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí.
- Europol taktiež so svojimi medzinárodnými partnermi spolupracoval na poskytovaní usmernení pre rodičov a opatrovateľov týkajúcich sa bezpečnosti online⁵⁰, aby pomohol udržať deti počas krízy v súvislosti s ochorením COVID19 v online priestore v bezpečí, ako aj na zasielaní troch týždenných spravodajských správ cieľovým skupinám⁵¹.

Kľúčové opatrenie:

⇒ *Europol zriadi inovačné centrum a laboratórium a Komisia poskytne financovanie s cieľom uľahčiť rozvoj vnútroštátnych kapacít, aby mohli udržať krok s technologickým vývojom a zaistiť účinnú reakciu orgánov činných v trestnom konaní na tieto zločiny.*

5. Umožnenie členským štátom lepšie chrániť deti prostredníctvom prevencie

Niektoré články smernice o sexuálnom zneužívaní detí, ktorých vykonávanie je v členských štátoch viac oneskorené, sú tie, ktoré vyžadujú zavedenie **programov prevencie**⁵², do ktorých sa musia zapojiť rôzne druhy zainteresovaných strán.

Pokiaľ ide o prevenciu zameranú na (potenciálnych) páchatel'ov, ťažkosti členských štátov sa týkajú programov vo **všetkých fázach**: pred tým, ako sa osoba prvýkrát dopustí trestného činu počas trestného konania alebo po ňom, vo väzení aj mimo neho.

Výskumy motivácie páchatel'ov **sú zriedkavé a čiastkové** a **komunikácia medzi odborníkmi z praxe a výskumníkmi je minimálna**:

- Súčasný **nedostatočný výskum** sťažuje **vypracovanie a zavedenie** účinných programov vo všetkých fázach. Posudzovanie účinnosti niekoľkých existujúcich programov⁵³ sa **hodnotí zriedkavo**.

⁴⁵ Ďalšie informácie sú k dispozícii v týchto tlačových správach Europolu z [27.05.2019](#) a [25.10.2019](#).

⁴⁶ Pozri napríklad tieto tlačové správy Europolu z [12.03.2020](#), [31.03.2020](#), a [21.04.2020](#), ako aj [Výročnú správu Eurojustu za rok 2019](#), napr. str. 13.

⁴⁷ [Záveru Rady, ktorými sa stanovujú priority EÚ v oblasti boja proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti na roky 2018 až 2021](#), máj 2017.

⁴⁸ Posledná správa SOCTA je k dispozícii [tu](#).

⁴⁹ Posledná správa IOCTA je k dispozícii [tu](#).

⁵⁰ Viac informácií je k dispozícii [tu](#).

⁵¹ Jednou z ďalších dôležitých iniciatív na úrovni EÚ v oblasti ochrany detí počas pandémie COVID 19 je aj [kampaň Betterinternetforkids.eu COVID19](#).

⁵² Najmä články 22, 23 a 24. Viac informácií je k dispozícii v dokumente [Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade posudzujúca rozsah, v akom členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii](#), COM/2016/0871 final.

- Okrem toho rôzne typy **odborníkov z praxe** v tejto oblasti (napr. zodpovedné orgány poskytujúce programy prevencie osobám, ktoré sa obávajú, že by sa mohli dopustiť trestného činu, verejné orgány zodpovedné za programy prevencie vo väzniciach, mimovládne organizácie ponúkajúce programy prevencie na podporu opätovného začlenenia páchatel'ov sexuálnych trestných činov do spoločnosti) spolu **dostatočne nekomunikujú** o účinnosti programov vrátane **získaných skúseností a najlepších postupov**.

S cieľom prekonať tieto ťažkosti bude Komisia pracovať na zriadení **siete prevencie**, ktorá bude združovať relevantných a renomovaných **odborníkov z praxe a výskumníkov** na podporu členským štátom pri zavádzaní **použiteľných, prísne hodnotených a účinných** preventívnych opatrení, ktorých účelom bude znížiť výskyt sexuálneho zneužívania detí v EÚ a **uľahčenie výmeny najlepších postupov**. Táto sieť by konkrétne:

1. umožnila **pozitívny prenos praxe do výskumu a výskumu do praxe**:

- Výskumníci by odborníkom z praxe poskytovali **vedecky overené** podnety a odborníci z praxe by vedcom poskytovali **nepretržitú spätnú väzbu** k iniciatívam prevencie, čím by ďalej prispievali k rozširovaniu databázy podkladových údajov. Sieť by sa zaoberala aj problematikou z **pohľadu obetí** a ich názormi.
- Pôsobenie siete by sa síce vzťahovalo na všetky oblasti súvisiace s prevenciou sexuálneho zneužívania detí, ale bola by výrazne zameraná na **programy prevencie pre páchatel'ov a pre osoby, ktoré sa obávajú, že by sa mohli dopustiť trestného činu**, keďže v tejto oblasti majú členské štáty najväčšie rezervy.
- Je známe, že nie všetci páchatelia trpia pedofiliou⁵⁴ (ďalšou motiváciou páchania trestnej činnosti môže byť vykorisťovanie na účely finančného zisku), a nie všetci tí, ktorí trpia pedofiliou, sa stanú páchatel'mi (niektorí riešia svoj problém a vyhľadajú pomoc). Na pochopenie **procesu**, v ktorom sa osoba nakoniec dopustí trestného činu, vrátane **rizikových faktorov a spúšťačov**, je potrebný dôkladný **výskum**. Podľa niektorých štatistík až 85 % osôb, ktoré si prezerajú obrázky zobrazujúce sexuálne zneužívanie detí, taktiež fyzicky zneužívajú deti⁵⁵. Prezeranie si materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí je takisto trestným činom, ktorý vytvára dopyt po novom materiáli, a teda aj nové fyzické zneužívanie⁵⁶.
- Sieť by sa riadila **vedeckým prístupom** k prevencii. Hoci je údajov o výskyte veľmi málo, podľa štúdií by mohli približne **3 %** mužskej populácie trpieť pedofiliou. Odborníci z praxe uznávajú, že **riešenie problému v jeho zárodku**, a to uznaním tejto závažnej skutočnosti a zavedením preventívnych opatrení, je najúčinnnejším spôsobom ochrany obeť a zmiernenia pracovnej záťaže orgánov činných v trestnom konaní.

2. podporovala úsilie členských štátov zvyšovať informovanosť vytváraním cielených **mediálnych kampaní a vzdelávacích materiálov**:

⁵³ Pozri prehľad programov prevencie v EÚ a tretích krajinách Di Gioia R., Beslay, L. (2018) [Fighting child sexual abuse: prevention policies for offenders – Inception Report](#) (Boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí: politiky prevencie pre páchatel'ov – úvodná správa), EUR 29344 EN, doi:10.2760/48791.

⁵⁴ V samohodnotiacom prieskume, ktorý sa uskutočnil na vzorke 1 978 mladých dospelých mužov zo Švédska, 4,2 % z nich uviedlo,

že si niekedy pozerali materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí ([Seto a ďalší, 2015](#)). V ďalšom prieskume, ktorý sa uskutočnil na vzorke 8 718 dospelých mužov v Nemecku, 2,4 % respondentov uviedlo, že takýto materiál použilo ([Dombert, et al, 2016](#)).

⁵⁵ <https://childrescuecoalition.org/the-issue/>.

⁵⁶ The Atlantic, [I, Pedophile](#), David Goldberg, 26. august 2013.

- Uľahčilo by to výmenu informácií o **vzdelávacích materiáloch a budovaní kapacít**, ako aj zhromažďovanie **príkladov „najlepších postupov“**, ktoré by slúžili ako inšpirácia pre **mediálne kampane** a odbornú prípravu vo všetkých členských štátoch. Pomohlo by to **zabrániť duplicite** úsilia, napr. uľahčovaním úpravy a prekladu materiálov vytvorených v iných členských štátoch do vnútroštátneho kontextu.
- Komisia by s podporou siete takisto realizovala a podporovala **kampane na zvýšenie informovanosti**, ktoré by pomohli informovať deti, rodičov, opatrovateľov a vychovávateľov o rizikách, preventívnych mechanizmoch a postupoch. Tieto kampane by sa pripravovali v spolupráci so sieťou.
- **Preventívne úsilie** je potrebné v súvislosti s **organizáciami, ktoré pracujú s deťmi** – športové centrá a kluby, náboženské inštitúcie, zdravotnícke služby, školy, mimoškolské činnosti – na **zvyšovanie ich informovanosti** a poskytovanie informácií o spôsoboch predchádzania zneužívaniu, napr. poskytovaním cieleného **vzdelávania**⁵⁷, zabezpečením toho, že majú zavedené príslušné postupy, a využívaním ich zákonnej právomoci podľa práva EÚ požiadať o výpis z registra trestov v zahraničí prostredníctvom Európskeho informačného systému registrov trestov⁵⁸. Vysoko účinný systém na úrovni EÚ je kľúčový pri predchádzaní sexuálnemu zneužívaniu, pretože pri náboře do odborných alebo organizovaných dobrovoľných činností zahŕňajúcich priamy a pravidelný kontakt s deťmi umožňuje kontrolovať, či sa uchádzač v minulosti nedopustil trestnej činnosti. Odborníci zo všetkých sektorov, ktorí by mohli prísť do styku s deťmi, musia byť odborne pripravení a musia mať k dispozícii nástroje na **predchádzanie** prvotným príznakom možného sexuálneho násillia a zneužívania a ich **odhaľovanie** a aby dokázali primeraným spôsobom komunikovať s deťmi a ich rodinami, pričom hlavný dôraz sa kladie na osobitné potreby a najlepšie záujmy dieťaťa. Zahŕňa to aj **orgány činné v trestnom konaní a súdnicstvo** v prípadoch, keď sú detské obeť zapojené do vyšetrovania trestných činov svojich zneužívateľov. Rodiny, opatrovatelia, odborníci a širšia spoločnosť musia pochopiť závažnosť týchto zločinov a ich zničujúci vplyv na deti a musí im byť poskytnutá pomoc potrebná na oznamovanie týchto zločinov a podporu detským obetiam. To si vyžaduje **špecializované informácie, mediálne kampane a odbornú prípravu**.
- Samotné deti musia mať **vedomosti a nástroje**, ktoré im pomôžu vyhnúť sa konfrontácii so zneužívaním (napr. ako bezpečne používať internet) a musia byť informované o tom, že určité správanie nie je prijateľné. Sieť centier bezpečnejšieho internetu financovaná Komisiou⁵⁹ zvyšuje informovanosť o bezpečnosti na internete a poskytuje informácie, zdroje a pomoc prostredníctvom liniek pomoci a horúcich liniek týkajúcich sa širokého spektra tém digitálnej bezpečnosti vrátane nadväzovania kontaktov s deťmi (tzv. grooming) a posielania materiálov sexuálnej povahy cez internet (tzv. sexting)⁶⁰. Kampaň Rady Európy „Jeden z piatich“⁶¹ a iniciatíva Europolu „#SayNo“ (Povedz nie)⁶² sú ďalšími príkladmi, ako sa to dá dosiahnuť. Keď dôjde k zneužitiu, deti musia mať **pocit bezpečia a oprávnenosti**, aby o tom hovorili, reagovali na to a oznámili to⁶³, a to aj v prípadoch, keď boli zneužitie niekým z ich kruhu dôvery (t. j. blízkych osôb alebo iných osôb, ktoré poznajú a ktorým dôverujú), ako to často býva. Musia mať takisto prístup k bezpečným, prístupným a veku primeraným kanálom, aby mohli zneužitie bez strachu oznámiť. Preventívne úsilie musí takisto zohľadňovať **konkrétne okolnosti a potreby rôznych skupín**

⁵⁷ Pozri napríklad [Erasmus+](#), program EÚ na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe.

⁵⁸ Európsky informačný systém registrov trestov (ECRIS). Viac informácií je k dispozícii [tu](#).

- ⁵⁹ Viac informácií je k dispozícii [tu](#).
- ⁶⁰ Pozri napríklad Írske centrum pre bezpečnejší internet [tu](#).
- ⁶¹ Viac informácií je k dispozícii [tu](#).
- ⁶² Viac informácií je k dispozícii [tu](#).
- ⁶³ Pripravovaný [akčný plán digitálneho vzdelávania](#) sa bude týkať tiež sexuálneho zneužívania detí online.

detí, ktoré sú obzvlášť vystavené riziku sexuálneho zneužívania, napríklad deti so zdravotným postihnutím⁶⁴, migrujúce deti (najmä maloleté osoby bez sprievodu) a detské obeť obchodovania s ľuďmi (z ktorých väčšina sú dievčatá).

Cieľom je organizovať sieť do **pracovných skupín**, ktoré uľahčia výmenu najlepších postupov a prácu na konkrétnych iniciatívach, ktoré prinesú hmatateľné výsledky. Pracovné skupiny by mohli byť zorganizované **podľa odbornosti** (t. j. podľa odborných skúseností, napr. zdravotnícki pracovníci, sociálni pracovníci, odborníci v oblasti vzdelávania, orgány činné v trestnom konaní, súdne orgány, väzenské orgány, tvorcovia politik a výskumníci) a **podľa programu** (t. j. podľa typu cieľovej skupiny daného programu prevencie, napr. páchatelia a osoby, ktoré sa obávajú, že by sa mohli dopustiť trestného činu, alebo vzdelávacie programy a programy na zvyšovanie informovanosti pre deti, rodiny a spoločnosť).

Maximalizácia práce zameranej na prevenciu sexuálneho zneužívania detí je nevyhnutnosťou. Exponenciálny nárast oznámení o sexuálnom zneužívaní detí **zaplavil orgány činných v trestnom konaní** nielen v EÚ, ale aj na celom svete a opätovne potvrdil všeobecný názor odborníkov z praxe (vrátane orgánov činných v trestnom konaní), že **tento problém nie je možné vyriešiť iba prostredníctvom opatrení orgánov činných v trestnom konaní a že si vyžaduje koordináciu viacerých aktérov**.

Cieľom tejto siete by bolo **posilnenie kapacity v EÚ** v oblasti prevencie sexuálneho zneužívania detí a svojím **globálnym rozsahom** by využívala všetky relevantné odborné znalosti **v rámci EÚ aj mimo nej**. Mala by aj významnú **pôsobnosť na internete** zameranú na zdieľanie svojej práce v rámci EÚ aj na celom svete, vďaka čomu by všetky krajiny mohli využívať výhody najmodernejších výskumov a postupov.

Sieť prevencie by teda umožnila: a) prijať účinnejšie **opatrenia** v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí v EÚ (**online aj offline**); b) účinnejšie a efektívnejšie **využívať existujúce (obmedzené) zdroje** v EÚ vyčlenené na predchádzanie sexuálnemu zneužívaniu detí; a c) účinnejšie **spolupracovať s partnermi na celom svete**, aby EÚ mohla využívať odborné znalosti z celého sveta bez duplicity úsilia.

Kľúčové opatrenie:

⇒ *Komisia začne **ihneď** pripravovať sieť prevencie na úrovni EÚ s cieľom uľahčiť výmenu najlepších postupov a podporovať členské štáty pri zavádzaní **použiteľných, prísne hodnotených a účinných** preventívnych opatrení na znižovanie výskytu sexuálneho zneužívania detí v EÚ.*

6. Európske centrum prevencie sexuálneho zneužívania detí a boja proti nemu

Komisia začne pracovať na možnom vytvorení európskeho centra prevencie sexuálneho zneužívania detí a boja proti nemu na základe dôkladnej štúdie a posúdenia vplyvu. Toto centrum by **poskytovalo ucelenú podporu členským štátom** v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí **online and offline** a zabezpečovalo **koordináciu** s cieľom maximalizovať efektívne využívanie zdrojov a **zabrániť duplicitu úsilia**.

Európsky parlament vyzval na vytvorenie centra vo svojom **uznesení**⁶⁵ z novembra 2019 a **členské štáty** vo svojich záveroch Rady z októbra 2019 zdôraznili potrebu **koordinovaného a viacstranného prístupu**⁶⁶. Centrum by mohlo stavať na najlepších postupoch a skúsenostiach získaných z **podobných centier na celom svete**, ako je

⁶⁴ [Správa Agentúry EÚ pre základné práva](#): Násilie páchané na deťoch so zdravotným postihnutím, 2015.

⁶⁵ [Uznesenie pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa](#), november 2019.

⁶⁶ [Záver Rady o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí](#), október 2019.

Národné centrum pre nezvestné a vykorisťované deti (NCMEC) v USA, Kanadské centrum na ochranu detí a Austrálske centrum proti vykorisťovaniu detí.

Aby sa zabezpečila **ucelená podpora** členským štátom v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí, funkcie centra by mohli pokrývať **tri oblasti**, pričom by boli predmetom ďalšieho posúdenia:

1. **Presadzovanie práva:** Europol je kľúčovým subjektom v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí, najmä prostredníctvom analýzy a zasielania správ o zneužívaní prijatých od USA. Na základe úlohy a skúseností Europolu by centrum mohlo spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní v EÚ a tretích krajinách s cieľom čo najskôr identifikovať obete, zabezpečiť im pomoc a páchatel'ov postaviť pred súd. Mohlo by podporovať členské štáty prijímaním správ o sexuálnom zneužívaní detí v EÚ od spoločností, **ktoré poskytujú svoje služby v EÚ**, zaistiť relevantnosť takýchto správ a zasielať ich orgánom činným v trestnom konaní, aby zasiahli. Centrum by mohlo podporovať spoločnosti napríklad udržiavaním **jednotnej databázy** známeho materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí v EÚ, aby sa uľahčilo jeho odhaľovanie v systémoch spoločností, a to v súlade s pravidlami EÚ o ochrane údajov. Centrum by okrem toho mohlo podporovať orgány činné v trestnom konaní koordinovaním a uľahčením odstraňovania online materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí identifikovaného prostredníctvom **horúcich liniek**.

Malo by fungovať na základe prísnych kontrolných mechanizmov, aby sa zabezpečila **zodpovednosť a transparentnosť**. Centrum by mohlo potenciálne zohrávať úlohu najmä pri zabezpečovaní toho, aby nedochádzalo k nesprávnemu odstraňovaniu alebo zneužívaniu vyhľadávacích nástrojov na oznamovanie legitímneho obsahu (vrátane zneužívania nástrojov na iné účely, ako je boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí) a pri **prijímaní sťažností** od používateľ'ov, ktorí sa domnievajú, že ich obsah bol omylom odstránený. Zodpovednosť a transparentnosť budú kľúčovými prvkami právnych predpisov uvedených v kľúčových opatreniach iniciatívy č. 2.

2. **Prevenia:** na základe práce siete prevencie by centrum mohlo podporovať členské štáty pri zavádzaní **použiteľných, prísne hodnotených a účinných** multidisciplinárnych preventívnych opatrení na zníženie výskytu sexuálneho zneužívania detí v EÚ, ktoré by zohľadňovali rôzne zraniteľné miesta detí podľa ich veku, pohlavia, vývoja a konkrétnych okolností. Mohlo by to uľahčiť **koordináciu** s cieľom podporiť čo najefektívnejšie využívanie investovaných zdrojov a dostupných odborných znalostí o prevencii v celej EÚ, **čím by sa zabránilo duplicité úsilia**. **Centrum na prepojenie, rozvoj a šírenie výskumu a odborných znalostí** by mohlo uľahčiť a povzbudiť dialóg medzi všetkými príslušnými zúčastnenými stranami a pomôcť pri vývoji **najmodernejšieho výskumu a poznatkov vrátane lepších údajov**. Mohlo by takisto **poskytnúť tvorcom politiky** na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ informácie o nedostatkoch v prevencii a ich možných riešeniach.

3. **Pomoc obetiam:** centrum by mohlo úzko spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi a svetovými odborníkmi, aby sa zaistilo, že **obete** dostanú **náležitú a ucelenú podporu**, ako to požaduje smernica o boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí a smernica o právach obetí⁶⁷⁻⁶⁸. Takisto by mohlo pracovať na podpore **výmene najlepších postupov** o ochranných opatreniach pre detské obete. Takisto by mohlo členské štáty podporovať **realizovaním výskumu** (napr. o krátkodobých a dlhodobých

⁶⁷ [Smernica 2012/29/EÚ](#) z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012). Touto smernicou sa dopĺňajú všeobecné práva obetí o osobitné ustanovenia týkajúce sa obetí sexuálneho zneužívania detí obsiahnutých v smernici o

sexuálnom zneužívaní detí.

⁶⁸ Aby sa zabezpečil zosúladený prístup k politike EÚ v oblasti práv obetí, mohlo by centrum taktiež spolupracovať s platformu na ochranu práv obetí vytvorenou podľa [Stratégie EÚ v oblasti práv obetí \(2020-2025\)](#), COM(2020) 258 final.

následkoch sexuálneho zneužívania detí na obeť), čím by **podporilo politiku založenú na poznatkoch** v oblasti pomoci a podpory obetiam a slúžilo by ako **centrum odborných znalostí** na účely zlepšenia koordinácie a zabránenia duplicitne úsilia. Centrum by takisto mohlo **podporovať obeť pri odstraňovaní ich obrázkov a videí**, aby sa zabezpečila ochrana ich súkromia, a to aj prostredníctvom **aktívneho vyhľadávania** materiálov online a upozorňovaním spoločností⁶⁹.

Centrum by mohlo **spojiť všetky iniciatívy** v rámci tejto stratégie tým, že by umožnilo **účinnějšíu spoluprácu** verejných orgánov (vrátane orgánov činných v trestnom konaní), daného sektora a občianskej spoločnosti v EÚ i vo svete a stalo by sa **referenčným subjektom odborných znalostí v EÚ** v tejto oblasti:

- **Iniciatívy zamerané na právne predpisy:** centrum by mohlo **svojimi odbornými znalosťami pomáhať Komisii** pri podporovaní členských štátov v súvislosti s vykonávaním smernice o sexuálnom zneužívaní detí. Tieto odborné znalosti by sa časom zvyšovali s narastajúcou schopnosťou centra identifikovať nedostatky a najlepšie postupy v EÚ i vo svete, na základe čoho by sa vypracovala **politika Komisie založená na poznatkoch**, čím by sa takisto mohlo zaistiť, aby boli právne predpisy EÚ aktuálne a umožňovali tak účinnú reakciu.
- **Spolupráca a iniciatívy zamerané na financovanie:** prostredníctvom úzkej spolupráce s Komisiou a podobnými centrami v iných krajinách a s Globálnou alianciou WePROTECT na ukončení sexuálneho vykorisťovania detí by centrum mohlo zabezpečiť, aby mali všetky členské štáty **okamžitý a centralizovaný prístup k najlepším svetovým postupom** a aby mohli mať deti na celom svete prospech z najlepších postupov EÚ. Centrum by takisto mohlo čerpať z výsledkov **siete prevencie** a skúseností centier bezpečnejšieho internetu.

Komisia bude úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a členskými štátmi s cieľom **preskúmať rôzne možnosti implementácie** vrátane prípadného **využitia existujúcich štruktúr** pre funkcie centra za účelom maximalizovať pridanú hodnotu, účinnosť a udržateľnosť centra. Komisia vykoná **posúdenie vplyvu**, pričom sa ihneď začne realizovať štúdiá s cieľom nájsť najlepšiu cestu vpred vrátane najlepších mechanizmov financovania a právnej formy, ktorú by toto centrum malo mať.

Kľúčové opatrenie:

⇒ *Komisia začne **ihneď** realizovať štúdiu zameranú na vytvorenie európskeho centra prevencie sexuálneho zneužívania detí a boja proti nemu s cieľom umožniť **komplexnú a účinnú** reakciu EÚ na sexuálne zneužívanie detí **online a offline**.*

7. Podnecovanie sektora k zabezpečeniu ochrany detí svojimi produktmi

Poskytovatelia istých online služieb majú **jedinečné postavenie**, pokiaľ ide o predchádzanie, **odhaľovanie a oznamovanie** sexuálneho zneužívania detí, ku ktorému dochádza pri využívaní ich infraštruktúry alebo služieb.

Mnohé spoločnosti v súčasnosti dobrovoľne odhaľujú sexuálne zneužívanie detí. Centrum NCMEC od týchto spoločností len v roku 2019 prijalo takmer **17 miliónov** oznámení o sexuálnom zneužívaní detí⁷⁰. Tieto oznámenia sa netýkajú len obrázkov a videí zobrazujúcich zneužívanie detí, ale aj situácií, ktoré predstavujú **bezprostredné nebezpečenstvo pre deti** (napr. podrobnosti týkajúce sa dohodnutého stretnutia s cieľom fyzického zneužitia dieťaťa alebo samovražedné hrozby zo strany dieťaťa v reakcii na vydieranie páchatelom). Tieto oznámenia už roky

---

⁶⁹ Centrum by mohlo slúžiť aj ako obhajca detských obetí, aby sa zaistilo, že sa ich názory vypočujú a zohľadnia pri tvorbe politík na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, pričom sa bude zvyšovať informovanosť o právach detí a potrebách detských obetí.

⁷⁰ Zoznam spoločností, ktoré v roku 2019 podali oznámenie centru NCMEC, a počet oznámení, ktoré každá z nich predložila, je k dispozícii [tu](#).

pomáhajú zachraňovať detí v EÚ pred neustálym zneužívaním. Viedli napríklad k:

- záchrane 11 detí, z ktorých niektoré mali len dva roky a boli zneužívané sieťou páchatel'ov vo Švédsku⁷¹;
- vôbec najväčšej operácii proti sexuálnemu zneužívaniu detí v Dánsku⁷²;
- záchrane deväťročného dievčaťa v Rumunsku, ktoré vlastný otec zneužíval viac ako rok⁷³;
- záchrane štvorročného dievčaťa a jej desaťročného brata v Nemecku, ktorých zneužíval ich otec⁷⁴;
- zatknutie páchatel'a vo Francúzsku, ktorý nadviazal kontakt so 100 deťmi so zámerom získať materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí⁷⁵;
- záchrane dvoch dievčat zneužívaných 52-ročným mužom v Česku, ktorý zneužívanie nahrával a rozširoval na internete⁷⁶;

Úsilie, ktoré spoločnosti vynakladajú na odhaľovanie a oznamovanie sexuálneho zneužívania detí, **sa výrazne líši**. V roku 2019 poslala len jedna spoločnosť, **Facebook**, takmer 16 miliónov oznámení (94 % zo všetkých správ za daný rok), zatiaľ čo iné spoločnosti so sídlom v USA poslali menej než 1 000 oznámení a niektoré dokonca menej ako 10⁷⁷.

V minulom roku spoločnosť Facebook oznámila, že vo svojej službe okamžitých správ plánuje štandardne zaviesť **šifrovanie bez medzifáz**. V prípade neexistencie sprievodných opatrení by to mohlo podľa odhadov znížiť celkový počet oznámení o sexuálnom zneužívaní detí v EÚ (a na celom svete) o **viac než polovicu**⁷⁸ a **až o dve tretiny**⁷⁹, keďže aktuálne používané nástroje na odhaľovanie pri komunikácii šifrovanej bez medzifáz nefungujú.

Vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú niektoré online služby pri distribúcii materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí, skutočný a potenciálny význam tohto sektora v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí je nevyhnutné, aby **prevzal zodpovednosť** za ochranu detí vo svojich produktoch v súlade so základnými právami EÚ vrátane práv na súkromie a ochranu osobných údajov.

V roku 2020 začala Komisia pracovať na podporovaní úsilí sektora v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí online v rámci **internetového fóra EÚ**. Fórum, ktoré spája všetkých ministrov vnútra EÚ, vysokopostavených zástupcov významných internetových spoločností, Európsky parlament a Europol, slúži od roku 2015 ako vzor úspešnej medziodvetvovej spolupráce v boji proti teroristickému obsahu na internete a teraz rozšírilo svoju pôsobnosť aj na oblasť sexuálneho zneužívania detí online.

Okrem toho, že internetové fórum EÚ bude naďalej podporovať boj proti teroristickému obsahu na internete, poskytne aj **spoločný priestor na výmenu najlepších postupov a výziev**, s ktorými sa stretávajú súkromné a verejné subjekty v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí online, s cieľom **zlepšiť**

⁷¹ Švédske centrum boja proti počítačovej kriminalite SC3, švédska polícia.

⁷² [Posúdenie hrozby internetovej organizovanej trestnej činnosti v roku 2018](#), Europol, str. 32.

⁷³ Podľa rumunských médií, pozri [tu](#) a [tu](#).

⁷⁴ Podľa údajov nemeckej federálnej polície (BKA).

⁷⁵ Podľa údajov francúzskej polície.

⁷⁶ Podľa údajov českej polície.

⁷⁷ Národné centrum pre nezvestné a zneužívané deti, [Správy od poskytovateľov elektronických služieb za rok 2019](#).

⁷⁸ Národné centrum pre nezvestné a zneužívané deti, [End-to-end encryption: ignoring abuse won't stop it](#) (Šifrovanie bez medzifáz: ignorovaním zneužívanie nezastavíme).

⁷⁹ The New York Times, [An Explosion in Online Child Sex Abuse: What You Need to Know](#) (Explozia

sexuálneho zneužívania detí na internete: Čo potrebujete vedieť), 29.09.2019.

⁸⁰ [Posúdenie hrozby internetovej organizovanej trestnej činnosti v roku 2019](#), Europol, str. 34.

vzájomné porozumenie a spoločne nájst' riešenia. Umožní tiež **politickú koordináciu na vysokej úrovni,** aby sa maximalizovala účinnosť a efektívnosť opatrení v celej EÚ

Jednou zo špecifických iniciatív v rámci internetového fóra EÚ v roku 2020 je vytvorenie technického **odborného procesu** na mapovanie a posudzovanie možných riešení, ktoré by umožnili spoločnostiam **odhaľovať a oznamovať** sexuálne zneužívanie detí v **elektronickej komunikácii šifrovanej bez medzifáz** pri plnom dodržiavaní základných práv a bez vytvorenia nových slabých miest, ktoré by mohli páchatelia trestnej činnosti využiť. Technickí odborníci z akademickej obce, daného sektora, verejných orgánov a organizácií občianskej spoločnosti preskúmajú možné riešenia zamerané na zariadenie, server a šifrovací protokol, ktoré by mohli zaistiť súkromie a bezpečnosť elektronickej komunikácie a ochranu detí pred sexuálnym zneužívaním a sexuálnym vykorisťovaním.

Kľúčové opatrenie:

⇒ V rámci **internetového fóra EÚ** Komisia spoločne s daným sektorom začala odborný proces, ktorého cieľom je **do konca roka 2020 zmapovať a predbežne posúdiť možné technické riešenia na odhaľovanie a oznamovanie** sexuálneho zneužívania detí v **elektronickej komunikácii šifrovanej bez medzifáz** a riešiť **regulačné a prevádzkové problémy a príležitosti v boji proti týmto trestným činom.**

8. Zlepšenie ochrany detí na celom svete prostredníctvom spolupráce viacerých zainteresovaných strán

Sexuálne zneužívanie detí je **globálnou realitou** vo všetkých krajinách a sociálnych skupinách a odohráva sa **offline aj online**. Odhaduje sa, že na celom svete sa v každom okamihu nachádza viac ako **750 000 predátorov na internete**, ktorí si vymieňajú materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí, vysielajú priamy prenos zo zneužívania detí, vydierajú deti, aby získali sexuálny materiál, alebo nadväzujú kontakty s deťmi na účely sexuálneho zneužívania v budúcnosti⁸¹.

Na tejto mape je znázornené sťahovanie **vzorky** materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí v reálnom čase v danom dni⁸²:

⁸¹ OSN Valné zhromaždenie, Rada pre ľudské práva, [Správa](#) osobitnej spravodajkyne o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, 13. júla 2009.

⁸² [Koalícia na záchranu detí](#), sťahovanie vzorky materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí v reálnom čase 13. júla 2020. Rôzne farby bodov označujú rôzne siete, z ktorých bol materiál stiahnutý.

Existujú tiež dôkazy, že páchatelia **cestujú do tretích krajín**, aby využili menej prísne legislatívne rámce alebo obmedzené kapacity na presadzovanie práva a dopustili sa zneužívania bez toho, aby sa obávali trestnoprávnej zodpovednosti. Pri ochrane detí zohráva dôležitú úlohu možnosť vyžadovať od osôb, ktoré sa dopustia sexuálnych trestných činov na deťoch, aby sa **zaregistrovali** a dodržiavali určité podmienky, ktoré im uloží súd alebo probačný dohľad po ich prepustení z väzenia⁸³.

Komisia už roky **podporuje celosvetové úsilie** prostredníctvom spolupráce viacerých zainteresovaných strán⁸⁴, pričom si dobre uvedomuje, že **sieť možno poraziť iba sieťou**. Jedným z príkladov je **databáza ICSE** financovaná Komisiou a spravovaná Interpolom, ktorá obsahuje viac ako 1,5 milióna obrázkov a videí a ktorá už pomohla identifikovať **20 000 obetí na celom svete** prostredníctvom spolupráce viac ako 60 krajín (a Europolu), ktoré sú na ňu napojené⁸⁵. Komisia takisto spolufinancuje sieť horúcich liniek **INHOPE**⁸⁶ z viac ako 40 krajín s cieľom zjednodušiť odstraňovanie materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí na internete, ktorý anonymne nahlásuje verejnosť⁸⁷. Komisia bude naďalej finančne podporovať globálne opatrenia zamerané na posilnenie medzinárodnej spolupráce. EÚ bude predovšetkým naďalej podporovať iniciatívu EÚ a OSN

⁸³ Pozri odôvodnenie 43 smernice o sexuálnom zneužívaní detí (2011/93).

⁸⁴ Napríklad [Aliancia na lepšiu ochranu maloletých online](#) spája Európsku komisiu, popredné IKT a mediálne spoločnosti, mimovládne organizácie a organizáciu UNICEF s cieľom zlepšiť online prostredie pre deti a mládež zameraním sa na posilnenie právomocí používateľov, lepšiu spoluprácu a zvyšovanie informovanosti.

⁸⁵ [Medzinárodná databáza sexuálneho vykorisťovania detí organizácie Interpol](#), k máju 2019.

⁸⁶ V rámci politiky pre bezpečnejší internet (pozri [Európska stratégia vytvárania lepšieho internetu pre deti](#), COM/2012/0196, pilier 4) EÚ už vyše 20 rokov podporuje spoluprácu medzi orgánmi činnými v trestnom konaní, internetovým priemyslom a mimovládnyimi organizáciami v EÚ a na celom svete s cieľom bojovať proti týmto trestným činom, vrátane poskytovania finančných prostriedkov EÚ horúcim linkám.

⁸⁷ V súčasnosti sa finančné prostriedky Komisie na horúce linky a centrálnu databázu hashov „ICCAM“ poskytujú v rámci Nástroja na prepájanie Európy; Komisia navrhla budúce financovanie v rámci programu Digitálna Európa. Horúce linky analyzujú oznámenia a umiestnenie poskytovateľov hostingových služieb a poskytujú podrobnosti o potvrdenom materiáli obsahujúcom sexuálne zneužívanie detí príslušným orgánom činným v trestnom konaní na účely vyšetrovania a identifikácie obetí a poskytovateľom hostingových služieb na účely odstránenia obsahu. Viac informácií je k dispozícii [tu](#).

Spotlight⁸⁸ s cieľom predchádzať všetkým formám násilia na ženách a dievčatách v piatich regiónoch na celom svete a odstraňovať ich⁸⁹.

V roku 2012 spolufinancovala Komisia s príslušnými orgánmi USA Globálnu alianciu proti sexuálnemu zneužívaniu detí online⁹⁰, ktorá združuje 54 krajín, s cieľom zlepšiť ochranu obetí, identifikovať a stíhať páchatel'ov, zvýšiť informovanosť a znížiť dostupnosť online materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí. Táto iniciatíva sa zlúčila s podobnou iniciatívou zo Spojeného kráľovstva, WePROTECT, ktorá vznikla v roku 2014 a spojila vlády, priemyselné sektory a mimovládne organizácie. V roku 2016 sa obe iniciatívy dohodli na spojení síl a vytvorení **Globálnej aliance WePROTECT** s cieľom ukončiť sexuálne vykorisťovanie detí online, ktorá v súčasnosti zahŕňa 97 vlád, 32 globálnych technologických spoločností, 33 organizácií občianskej spoločnosti a medzinárodných inštitúcií a 5 regionálnych organizácií⁹¹. Koncom roka 2019 sa táto organizácia stala **nezávislým právnickým subjektom** vo forme nadácie s ručením obmedzeným so sídlom v Holandsku.

Globálna aliancia WePROTECT posunula záväzok krajín smerom k lepšej koordinácii reakcie na celosvetový boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí na základe globálneho posúdenia hrozieb a modelovej vnútroštátnej reakcie. To pomohlo objasniť výzvy a podporiť členské štáty pri stanovovaní dosiahnuteľných praktických cieľov.

Komisia bude vzhľadom na svoj štatút **spoluzakladateľa** naďalej podporovať alianciu ako člena **svojej rady pre politiky** vrátane financovania. To umožní Komisii **zabezpečiť súlad** s celosvetovými (najmä regulačnými) iniciatívami, ktoré následne podporia a posilnia účinnosť opatrení v rámci EÚ tým, že poskytnú členským štátom prístup k celosvetovým najlepším postupom. Konkrétne účasťou v rade pre politiky Globálnej aliance WePROTECT Komisia aktívne prispieva k zvyšovaniu noriem ochrany detí, identifikácii páchatel'ov a podpore detských obetí na celom svete. Týmto sa napomáha úsiliu EÚ zameranému na poskytovanie najlepších postupov a pomoci vnútroštátnym orgánom v tretích krajinách pri zavádzaní medzinárodných noriem v online

priestore (t. j. ochrana detí) v súlade s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024⁹². Komisia podporuje tento typ globálnej spolupráce už niekoľko rokov a Globálnu alianciu WePROTECT považuje za ústrednú organizáciu pre koordináciu a zefektívňovanie **celosvetového** úsilia a regulačných zlepšení a poskytovanie účinnejšej celosvetovej reakcie.

Kľúčové opatrenie:

⇒ *Komisia bude naďalej prispievať k zvyšovaniu celosvetových noriem ochrany detí pred sexuálnym zneužívaním podporovaním spolupráce viacerých aktérov prostredníctvom Globálnej aliance WePROTECT a pridelovaním finančných prostriedkov.*

ĎALŠIE KROKY

Táto stratégia predstavuje rámec komplexnej reakcie na narastajúcu hrozbu sexuálneho zneužívania detí, a to **online aj offline**. Táto stratégia bude referenčným rámcom pre činnosť EÚ v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí na roky

⁸⁸ Viac informácií o iniciatíve Spotlight je k dispozícii [tu](#).

⁸⁹ EÚ bude taktiež spolupracovať s organizáciami občianskej spoločnosti (iniciatíva Joining Forces) v subsaharskej Afrike s cieľom znížiť mieru násilia, zneužívania, vykorisťovania a zanedbávania detí a mladistvých, najmä v krajinách najviac ovplyvnených ochorením COVID-19.

⁹⁰ Viac informácií o Globálnej aliancii proti sexuálnemu zneužívaniu detí online je k dispozícii [tu](#).

⁹¹ Údaje k 17. júnu 2020. Viac informácií o Globálnej aliancii WePROTECT je k dispozícii [tu](#).

⁹² Viac informácií o akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 je k dispozícii [tu](#).

2020 – 2025. Takisto bude poskytovať informácie súvisiacim iniciatívam Komisie, ako je **stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa**, ktorá sa má prijať na začiatku roka 2021.

Komisia bude počas nadchádzajúcich mesiacov a rokov **úzko spolupracovať** so spoločnosťami, organizáciami občianskej spoločnosti, akademickou obcou, odborníkmi z praxe, výskumníkmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a inými verejnými orgánmi a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami v EÚ (vrátane Európskeho parlamentu a Rady) a na celom svete s cieľom zaistiť **účinné preskúmanie a plnenie ôsmich iniciatív predstavených v tejto stratégii**.

Mal by sa zaviesť vhodný **právny rámec**, ktorý by umožnil účinnú reakciu príslušných aktérov, vrátane spoločností, okrem iného v oblasti vyšetrovania, prevencie a pomoci obetiam.

Sexuálne zneužívanie detí je komplexným problémom, ktorý si vyžaduje **maximálnu spoluprácu** všetkých zúčastnených strán, ktoré musia byť schopné, ochotné a pripravené konať. Vzhľadom na **nalievajúcu potrebu** prijať **účinné opatrenia** vynaloží **maximálne úsilie** na ich zrealizovanie.

Naše deti sú našou prítomnosťou a našou budúcnosťou. Komisia bude naďalej používať všetky dostupné nástroje na zabezpečenie, že ich o **túto budúcnosť nič nepripraví**.